

6. 9. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu - nutnost nebo žádoucí možnost?

Takřka každá obec, jakožto veřejný zadavatel, která objednává služby, dodávky či realizuje stavební práce, se někdy během své existence setkala i s takzvanými malými zakázkami - veřejnými zakázkami malého rozsahu. Veřejnou zakázkou malého rozsahu (dále také „VZMR“) je taková veřejná zakázka na dodávky či služby, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší než 2 000 000 Kč bez DPH, nebo veřejná zakázka na stavební práce, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší 6 000 000 Kč bez DPH.[1]

Jak pak dále stanovuje zákon o zadávání veřejných zakázek[2], zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení veřejnou zakázku malého rozsahu, je však povinen dodržet zásady uvedené v § 6 odst. 1 až 3 zákona o zadávání veřejných zakázek[3], a to zásadu transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Ničím jiným se však, až na některé další výjimky[4], na první pohled zadavatelé při zadávání VZMR řídit nemusí. Tedy alespoň v teoretické rovině. Nejenom na obce, ale i na většinu dalších zadavatelů totiž dopadají i povinnosti účelného a hospodárného nakládání s majetkem či v případě dotovaných veřejných zakázek i dotační pravidla poskytovatele dotace.

Jak je to ale se směrnicí pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu? Musí jí každá obec mít vydánu? Jakou povahu má taková směrnice? Co by taková směrnice měla a neměla obsahovat? Lze se pak od takové směrnice odchýlit?

Ačkoliv jsme se ve své praxi několikrát setkali s tím, že obci bylo ze strany dozorových či kontrolních orgánů vytýkáno, že nemá přijatu směrnici pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, skutečnost je taková, že **žádný právní předpis obcím nestanovuje povinnost mít vydánu takovouto směrnicí.** Jedná se tak pouze o možnost, jak interně stanovit pravidla pro zadávání VZMR. Směrnice má totiž povahu vnitřního předpisu, který je ve své podstatě závazný pouze dovnitř obce a nikoliv navenek.

Častou a žádoucí praxí v případě vydání směrnice je kategorizace VZMR do několika pásem/skupin/kategorií. Nejčastěji vyskytovaným je dělením na tři kategorie, které jsou odstupňovány podle předpokládané hodnoty, kdy pro ty „nejméně hodnotné“ VZMR je stanoven nejmírnější postup (zpravidla přímé zadání) a naopak pro VZMR blížící se hranici podlimitní veřejné zakázky je stanoven postup nejpřísnější (zpravidla otevřená výzva). Nikde však není závazně stanoveno, jaké finanční limity pro jednotlivé kategorie by měly být stanoveny. Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci svých metodických podkladů[5] uvádí doporučené finanční limity pro dodávky a služby do 50 000 Kč (v odůvodněných případech do 250 000 Kč), do 1 000 000 Kč a do 2 000 000 a pro stavební práce do 500 000 Kč, do 3 000 000 Kč a do 6 000 000 Kč.

Přímé zadání[6] je do určité míry v rozporu se zásadami dle § 6 odst. 1 až 3 zákona o zadávání veřejných zakázek, na druhou stranu při nákupu kancelářských potřeb v řádu nižších tisíc korun je nepochybně neúčelné a nehospodárné realizovat výběrové řízení otevřenou výzvou na profilu

zadavatele.

Druhá kategorie VZMR je pak nejčastěji soutěžena tzv. uzavřenou výzvou, v rámci které zadavatel osloví několik potenciálních dodavatelů a z došlých nabídek vybírá konkrétního dodavatele. Oslovení by měli být alespoň 3 vhodné dodavatele, kdy již ale není nezbytné, aby zadavatel vybíral ze tří došlých nabídek (zpravidla skutečně postačí prokazatelně oslovit alespoň 3 potenciální dodavatele, pokud např. dojde jen jedna nabídka, lze tuto nabídku, splňuje-li požadovaná kritéria, vybrat). Platí ale, že v rámci obdobných VZMR by měla obec oslovované dodavatele rotovat, obměňovat, jednoduše aby v rámci každé stavební zakázky nebyli oslovováni stále stejní tři dodavatelé.

Třetí kategorie VZMR by se procesem měla blížit „zákonným“ veřejným zakázkám, nejčastěji formou otevřené výzvy, tedy oslovením neomezeného okruhu dodavatelů s výzvou k podání nabídky. K tomuto účelu bývá nejvhodnější využít profil zadavatele, případně i webové stránky obce.

Všechny kategorie by měly mít ideálně nastavené i podrobnosti k procesům, např. co se rozesílá v rámci uzavřené výzvy potenciálním dodavatelům, jaká bude minimální lhůta na reakci apod.

Obce často v těchto kategoriích upravují i kompetence jednotlivých obecních orgánů. To samozřejmě není vyloučeno, nicméně hlavním smyslem kategorizace VZMR by mělo být „stupňování“ procesu výběru dodavatele a nikoliv jen rozdělení kompetencí obecních orgánů. Během naší praxe se nám však dostaly do rukou i takové směrnice, které v podstatě pro všechny kategorie VZMR počítaly s přímým zadáním, jednou však ze strany starosty obce, pro druhou kategorii rovněž ze strany starosty obce, avšak po provedeném průzkumu trhu a pro třetí kategorii pak přímým zadáním po schválení zastupitelstvem obce. To však rozhodně není příklad hodný následování.

Lze doporučit do směrnice zakotvit i výjimky z pravidel. Mohou totiž nastat situace, kdy postup v souladu se směrnicí nebude možné dodržet nebo bude nutné postupovat jinou cestou. To platí zejména v případě naléhavých situací (havarijní stavy, živelné pohromy), dále pak například v situaci kdy na trhu existuje jediný možný dodavatel apod. Pokud však zmocnění pro výjimku z pravidel směrnice v textu chybí, neznamená to, že obec nemůže postupovat odchylně od směrnice. Platí zde jednoduché pravidlo: kdo rozhodl o přijetí směrnice, může rozhodnout o tom, že se *ad hoc* nebude podle směrnice postupovat. Je to podobné jako v případě například jednacího řádu zastupitelstva, který schvaluje zastupitelstvo obce a také zastupitelstvo obce může rozhodnout o tom, že se v konkrétním případě bude postupovat odchylně od jednacího řádu. Vždy by však výjimka měla být náležitě zdůvodněna, aby bylo zřejmé, že nedochází k prostému obcházení pravidel uvedených ve směrnici.

A je samozřejmě nutné dodat, že je-li VZMR (spolu)financována z dotačních prostředků, mohou být pravidla poskytovatele dotace přísnější než směrnice obce, tudíž bude nutné se řídit těmito pravidly. Pokud jsou však pravidla poskytovatele dotace naopak mírnější, měla by obec ideálně postupovat podle své směrnice, nebudou-li shledány relevantní důvody pro odchylku. Žádný dotační orgán totiž jistě nebude obec sankcionovat za to, že postupuje transparentněji, než požadují dotační podmínky.

Směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu jistě nejsou nutností ve všech obcích, nicméně dobře nastavená směrnice může být dobrým pomocníkem při zadávání VZMR a ulehčit tak obecním představitelům práci, zároveň může posloužit i v situacích různých nařčení z řad politických oponentů či angažované veřejnosti. Klíčem je však skutečně její dobré nastavení, aby naopak nebyla spíše klackem hozeným pod nohy.

Mgr. Bc. Tomáš Auer,
advokát

KVB advokátní kancelář s.r.o.

Teplého 2786
530 02 Pardubice

Tel.: +420 226 259 401
e-mail: pravnik@akkvb.cz

[1] § 27 zákona č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek

[2] srov. § 31 zákona o zadávání veřejných zakázek

[3] S účinností od 16. 7. 2023 se již na veřejné zakázky malého rozsahu nevztahuje povinnost dodržet též zásady odpovědného zadávání dle § 6 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek.

[4] Např. uveřejňovací povinnost dle § 219 zákona o zadávání veřejných zakázek

[5] Metodika zadávání veřejných zakázek malého rozsahu dostupná >>> [zde](#).

[6] tedy přímé uzavření smlouvy s dodavatelem

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Zdrojové kódy jako „pojistka“ proti vendor-lock-inu: judikatorní korekce a její meze](#)
- [Spolupráce zadavatele a developera z pohledu rozhodovací praxe ÚOHS a plánovacích smluv](#)
- [Listinné nabídky v éře elektronizace: přestupek, nebo legitimní postup?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚNOR 2026](#)
- [Změna poddodavatele v průběhu zadávacího řízení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - LEDEN 2026](#)
- [Metoda Design & Build na poli veřejných zakázek](#)
- [Požadavek zadavatele na prokazování referencí prostřednictvím staveb občanské vybavenosti ve světle rozhodovací praxe](#)